

IV. ULUSLARARASI GÜNEY-DOĞU AVRUPA ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

IV. Uluslararası Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Kongresi (Quatrième Congr s International des Etudes du Sud-Est Europe n) 13-18 Ağustos 1979 tarihleri arasında Ankara'da Cumhurbaşkanımız sayın Fahri Korutürk'ün koruyucu başkanlığında toplanmıştır.

13 Ağustos 1979 pazartesi günü saat 10'da kongre üyeleri Atatürk'ün Anıt kabrini ziyaret ettikten sonra, saat 11.30'da Hacettepe Üniversitesinde sayın Cumhurbaşkanımızı temsilen genel sekreter sayın Haluk Bayülken Cumhurbaşkanımızın söylevini okuyarak kongreyi açmıştır.

Bundan sonra Türk Tarih Kurumu ve kongre başkanı sayın Ord. Prof. Enver Ziyal Karal, AIESEE (Association Internationale de Etudes du Sud-Est Europe n) başkanı sayın Prof. Dr. Nikolai Todorov, Ankara Üniversitesi adına Prof. Dr. Aran Olcay, Unesco genel direktörü adına Dr. Alex Mirochnikov, söz alarak kongre hakkında düşüncelerini belirten birer konuşma yapmışlar ve kongreye gönderilen mesajlar okunduktan sonra açılış töreni son bulmuştur.

Saat 16.00'da başlayan genel oturumda Unesco Türkiye milli komitesi başkanı ve kongre genel sekreteri Prof. Bedrettin Tuncel tarafından Atatürk ve evrenselliği hakkında bir konferans verilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri heyetinden Prof. Albert Lord, Güney-Doğu Avrupa ülkelerindeki sözlü edebiyat türlerinin gelişmesi ve aralarındaki ilişkiler üzerinde konuşmuş ve Romanya Delegasyonu üyesi Prof. Dr. Răzvan Theodorescu, Bizans ve Bizans'ın Balkan uygarlıklarının meydana gelmesine katkısı hakkında konuşmuş ve böylece ilk günün bilimsel çalışmaları sona ermiştir.

Kongre Başkanı Prof. Enver Ziya Karal aynı gün saat 19.00'da Dil Tarih ve Coğrafya fakültesinde kongre üyelerine bir tanışma kokteyli vermiştir.

Türkçe'nin kongre dili olarak kabul edildiği bu kongreye 326'sı yabancı olmak üzere 380 delege katılmış; 19 rapor, 110 Co-rapor, 213 bildiri sunulmuş, yuvarlak masaya ise 20 konuşmacı katılmıştır.

14 Ağustos'dan itibaren dört gün müddetle sabah ve öğleden sonra seksiyon çalışmaları devam etmiştir. Kongre çalışmalarını ihtiva eder seksiyonların esas bölümleri ve Yuvarlak Masa konuları şunlardır :
Seksiyon A — Tarih : a) Tarihöncesi'nden Roma devrine kadar

- b) Ortaçağ
- c) Modern ve Çağdaş devir

- » B— Dilbilim
- » C— Edebiyat
- » D— Folklor
- » E— Etnografya
- » F— Sanat

Yuvarlak Masa : 1— Dinî topluluklara ait özvarlıklar; bunların ekonomik ve sosyal rolleri

- » 2— II. Dünya savaşından sonra Güney-Doğu Avrupa'da sosyal yapı değişiklikleri
- » 3— Güney-Doğu Avrupa Tarihinin belgesel kaynakları
- » 4— Kemalist Reformlar
- » 5— Güney-Doğu Avrupa ülkelerinde ailevi ve duygusal yaşam
- » 6— Güney-Doğu Avrupa ülkelerinde halk oyunları ve gösterileri
- » 7— Artistik gizli güçler : Artistik veriler ve bunların memleket ve devirlere göre dalgalanışı : ortak ve özel noktalar (özellikle duvar resimleri ve küçük boy resimlerde).

Yuvarlak Masada ele alınan konular arasında ayrıca, köyden kente göçlerin çok büyük boyutlara ulaştığı ve bunların ekonomik, demografik ve sosyolojik sorunlar yarattığı; Güney-Doğu Avrupa ülkeleri ile ilgili vesikaların tanıtılması ve bir katalogun yapılması konuları da görüşülmüştür.

Kongrede konular tamamıyla bilimsel açıdan ele alınarak işlenmiştir. Güney-Doğu Avrupa ülkeleri ile Türkiye arasındaki ortak kültürel konular üzerinde gereğince durulmuştur.

Federal Almanya Cumhuriyeti Milli Komitesi 1974 yılından beri Federal Almanya'da Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları sahasında yayınlanmış olan bütün kitap ve dergileri Türk Tarih Kurumu binasında sergilemiş ve 700 cilt tutan bu eserleri Türk Tarih Kurumuna hediye etmiştir. Ayrıca kongre dolayısı ile Alman Araştırma Kurumu'nun yardımı ile «Die

Türkei in Europa» «Avrupa'da Türkiye» adlı kitabı yayınlamıştır. Romanya, Bulgaristan ve Macaristan delegasyonları da birer kitap sergisi açmışlar ve sonra bunları Türk Tarih Kurumu kitaplığına hediye etmişlerdir.

Türk Tarih Kurumu, kongre henüz sona ermeden 355 sayfa tutan bir kitap halinde rapor, Co-rapor ve bildiri özetlerini bastırarak delegelere dağıtmıştır. 18 Ağustos günü saat 16.00'da Türk Tarih Kurumu merkezinde kapanış töreni yapılmıştır. Türk Tarih Kurumu ve kongre başkanı Ord. Prof. Dr. Enver Ziya Karal kongre çalışmalarını özetleyerek delegelere teşekkür etmiştir. Unesco temsilcisi Dr. Alex Mirachnikov, AIESEE genel sekreteri Acad. E. Condurachi, Unesco milli komitesi başkanı ve kongre genel sekreteri Prof. Bedrettin Tuncel de söz alarak kongre çalışmaları hakkındaki intibalarını bildirmişlerdir. Aynı gün saat 18.30'da yabancı konuklar köşkünde sayın dışişleri bakanı Gündüz Ökçün ve bayan Ökçün tarafından kongre üyeleri şerefine bir kabul resmi verilmiştir.

19 Ağustos 1979 pazar günü kongre üyeleri Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği Göreme-Konya-Gordion gezilerine katılmışlardır.

Afif Erzen